EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 30.7.2024
COM(2024) 349 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

teknisiä toimenpiteitä koskevan asetuksen (EU) 2019/1241 31 artiklan täytäntöönpanosta

Sisältö

1. Johdanto 2

2. Asetuksen täytäntöönpano 2
2.1. Tavoitteiden saavuttamista koskevan edistymisen mittaaminen 3
2.2. Alueellinen täytäntöönpano 4
2.2.1. Itämeri 4
2.2.2. Läntiset vesialueet 5
2.2.3. Pohjanmeri 6
2.2.4. Välimeri ja Mustameri 6
2.3. Muut täytäntöönpanoasiat 8
2.3.1. Täytäntöönpanosäännöt 8
2.3.2. Kohdennettu kalastus 8

3. Innovointi ja tieteellinen tutkimus 9
3.1. STECF:n työ 10
3.2. ICES:n lausunto innovatiivisista pyydyksistä 10
3.3. Kalastaminen tieteellisiin tarkoituksiin 11
3.4. Innovaatiomenot 12

4. Päätelmät 13

1. JOHDANTO

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 2019/1241[1], jäljempänä 'asetus', 31 artiklassa edellytetään, että komissio antaa joka kolmas vuosi kertomuksen asetuksen täytäntöönpanosta.

Tässä kertomuksessa esitetään yleiskatsaus asetuksen täytäntöönpanosta kolmen viime vuoden aikana, ja se perustuu syyskuussa 2021 hyväksyttyyn ensimmäiseen kertomukseen[2] sekä syyskuussa 2023 hyväksyttyyn kertomukseen siirretyn säädösvallan käytöstä[3]. Se perustuu myös toteutettuihin toimenpiteisiin ja tieteelliseen kehitykseen, tieteellis-teknis-taloudellisen kalastuskomitean (STECF) ja Kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) lausuntoihin sekä jäsenvaltioiden, neuvoa-antavien toimikuntien ja muiden julkiseen kuulemiseen vastanneiden sidosryhmien kannanottoihin (tämän kertomuksen lisäys I). Siinä tarkastellaan myös tutkimukseen ja innovointiin liittyviä ponnisteluja mahdollisuutena jatkaa edistymistä asetuksen tavoitteiden saavuttamisessa.

2. ASETUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämän asetuksen tarkoituksena on edistää asetuksessa (EU) N:o 1380/2013, jäljempänä 'YKP-asetus', määriteltyjen yhteisen kalastuspolitiikan, jäljempänä 'YKP', tavoitteiden saavuttamista ja edistää ympäristölainsäädännössä vahvistetun ympäristön hyvän tilan saavuttamista sekä löytää oikea tasapaino YKP:n taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristötavoitteiden välillä. **Kalastus kestävän enimmäistuoton tasolla** asianmukaisin teknisin toimenpitein edistää tuntuvasti toiminnan muuttumista kestävämmäksi merellä sekä selviytymis- ja kilpailukykyistä kalastusalaa, joka tuottaa laadukkaita elintarvikkeita[4]. Kalastuskäytännöt auttavat lisäämään kohteena olevien kalakantojen tuottoa ja vähentävät ei-toivottuja (sivu)saaliita ja vaikutuksia herkkiin luontotyyppeihin.

Meriluonnonvarojen kestävyys edellyttää **meriekosysteemien suojelua ja kalastuksesta meriekosysteemeille aiheutuvien vaikutusten rajoittamista**. Tekniset toimenpiteet edistävät tehokkaasti ympäristölainsäädännön tavoitteiden saavuttamista. Niiden suunnittelussa ja sääntelyssä tavoitteena on rajoittaa luonnonsuojeludirektiivien nojalla suojeltuihin herkkiin lajeihin ja luontotyyppeihin, kuten Natura 2000 -alueisiin, kohdistuvia vaikutuksia sekä vähentää meriekosysteemeihin kohdistuvia vaikutuksia, mikä osaltaan edistää meristrategiapuitedirektiivin täytäntöönpanoa. Tämä on erityisen tärkeää EU:n biodiversiteettistrategian[5] ja meriekosysteemejä koskevan toimintasuunnitelman[6] tavoitteiden kannalta.

---

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1241, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, kalavarojen säilyttämisestä ja meriekosysteemien suojelemisesta teknisten toimenpiteiden avulla, neuvoston asetusten (EY) N:o 1967/2006, (EY) N:o 1224/2009 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 ja (EU) 2019/1022 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 894/97, (EY) N:o 850/98, (EY) N:o 2549/2000, (EY) N:o 254/2002, (EY) N:o 812/2004 ja (EY) N:o 2187/2005 kumoamisesta (EUVL L 198, 25.7.2019, s. 105).

[2] Kertomus: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0583, ja siihen liittyvä komission yksiköiden valmisteluasiakirja: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD:2021:268:FIN

[3] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52023DC0520

[4] Ks. COM(2024) 235 final – Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle: Kestävä kalastus EU:ssa: tilannekatsaus ja suuntaviivat vuodeksi 2025.

[5] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0380

[6] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52023DC0102

Nykyisellä asetuksella säilytettiin aiempien teknisten asetusten olennaisia osia ja annettiin komissiolle mahdollisuus määritellä toimenpiteitä, joita tarvitaan johdonmukaiseen täytäntöönpanoon. Lisäksi asetuksessa kehotetaan jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä alueellisten ryhmien puitteissa, jotta voidaan määritellä alueellisesti merkitykselliset toimenpiteet, jotka komissio voi hyväksyä delegoitujen säädösten avulla. Jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus hyväksyä erikseen omia vesialueitaan tai laivastojaan koskevia kansallisia toimenpiteitä.

Tämä asetus on tärkeä keino puuttua ilmastoon ja biologiseen monimuotoisuuteen liittyviin haasteisiin, ja näin ollen se on olennainen helmikuussa 2023 hyväksytyn meriä koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanon kannalta. Toimintasuunnitelma toteutetaan vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian puitteissa, ja se on esitetty osana kalastus- ja meripakettia[7].

2.1. Tavoitteiden saavuttamista koskevan edistymisen mittaaminen

Tässä kertomuksessa tarkastellaan toimenpiteiden alueellista täytäntöönpanoa siitä näkökulmasta, miten ne edistävät asetuksen tavoitteiden saavuttamista: optimoidaan hyödyntämismalleja, minimoidaan herkkien meriympäristön lajien tahattomia saaliita ja kalastuksen kielteisiä ympäristövaikutuksia merellisiin luontotyyppeihin mahdollisimman paljon ja otetaan käyttöön kalastuksenhoitotoimenpiteitä ympäristödirektiivien noudattamiseksi[8].

Hyödyntämismallien optimoinnin mittaamiseksi STECF tarkisti vuonna 2020 sopivimman käytettävän indikaattorin. Tätä täydensi helmikuussa 2024 yhteinen tutkimuskeskus[9], joka analysoi 34 kalakantaa, jotka vastaavat asetuksessa lueteltuja lajeja. Tämä analyysi osoitti, että aggregoitu valikoivuus on parantunut Atlantilla kahdenkymmenen viime vuoden aikana. Vuonna 2021 kuitenkin vain hieman alle puolessa ICES:n arvioimista kannoista valikoivuus (eli nuorten kalojen suojelu) oli paremmalla tasolla kuin nykyisen kalastuskuolevuuden mukaisessa suurimman tasapainon säilyttävässä tuotossa. Välimeren kalakannoista kahdessa kymmenestä valikoivuus oli parempi kuin nykyisen kalastuskuolevuuden mukaisessa suurimman tasapainon säilyttävässä tuotossa.

Ympäristölainsäädäntöön liittyvien tavoitteiden osalta konkreettiset tavoitteet perustuvat luonnonsuojeludirektiiveihin, joihin sisältyy Natura 2000 -alueiden ja tiettyjen lajien erityinen suojelu, sekä meristrategiapuitedirektiivin puitteissa hyväksyttyihin kynnysarvoihin. Viime vuosina on edistytty merkittävästi tällaisten kynnysarvojen hyväksymisessä, erityisesti kuvaajien osalta sen määrittämiseksi, onko **merenpohjan luontotyyppien** ympäristön tila hyvä[10]. Meristrategiapuitedirektiivin kynnysarvot, jotka liittyvät **herkkien meriympäristön lajien tahattomiin saaliisiin**, on vielä hyväksyttävä, eikä tätä tavoitetta koskevia konkreettisia tavoitteita ole näin ollen vielä saatavilla.

Vaikka mitattavissa olevia tavoitteita ei ole kokonaisuudessaan saatavilla, tieteelliset lausunnot tarjoavat olennaista tietoa tiettyjen lajien ja luontotyyppien herkästä tilanteesta ja siten tekijöistä, joita tarvitaan konkreettisten toimenpiteiden hyväksymisen tueksi.

[7] https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/policy/common-fisheries-policy-cfp_en

[8] Asetuksen (EU) 2019/1241 3 artikla.

[9] https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC137030

[10] Yleiskatsaus kynnysarvoista on komission tiedonannossa meristrategiapuitedirektiivin 2008/56/EY ja komission päätöksen (EU) 2017/848 (COM(2024)2078) mukaisesti asetetuista kynnysarvoista.

2.2. Alueellinen täytäntöönpano

Alueellinen täytäntöönpano on tämän asetuksen kulmakivi. Se etenee eri tahtia ja eri tasolla, ja se kohdennetaan kunkin merialueen tarpeisiin ja olosuhteisiin. Toimenpiteet voidaan hyväksyä kansallisina toimenpiteinä tai delegoituina säädöksinä asianomaisten jäsenvaltioiden yhteisen suosituksen perusteella.

Kansallisten toimenpiteiden osalta kaikki jäsenvaltiot ilmoittivat komissiolle, että niiden laivastot toteuttavat toimenpiteitä konkreettisten tavoitteiden saavuttamiseksi niiden suvereniteettiin tai lainkäyttövaltaan kuuluvilla vesillä.

Syyskuussa 2023 annetussa kertomuksessa asetuksen mukaisen säädösvallan siirron käytöstä korostettiin, että 14. elokuuta 2019 ja 30. kesäkuuta 2023 välisenä aikana annettiin 12 delegoitua säädöstä ja yhtä oltiin hyväksymässä. Sen jälkeen on hyväksytty vielä kaksi delegoitua säädöstä, ja hyväksyttyjä delegoituja säädöksiä on nyt yhteensä 14, jotka koskevat monenlaisia toimenpiteitä.

Alueellisen täytäntöönpanon lähestymistapa, nopeus ja sisältö vaihtelevat suuresti kunkin merialueen varsin erilaisten olosuhteiden ja haasteiden sekä alueellistamisprosessin tarjoaman laajuuden ja potentiaalin vuoksi. Esimerkiksi **Välimerellä ja Mustallamerellä** tehokkain lähestymistapa on se, että Välimeren yleinen kalastuskomissio (GFCM) hyväksyy toimenpiteitä, ja näin ollen niitä sovelletaan kaikkiin kyseisiä meriä ympäröiviin valtioihin, mikä takaa tasapuoliset toimintaedellytykset. Tämän vuoksi YKP-asetuksen mukaiselle alueellistamiselle on rajallinen tarve tai tila. Jäsenvaltiot palasivat enimmäkseen kansallisiin toimenpiteisiin, jos se oli tarpeen GFCM:n toimenpiteiden saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä tai niiden täydentämiseksi. Pohjanmeren ja läntisten vesialueiden tilanne on erilainen. Vaikka alueellistaminen on täysin mahdollista, jäsenvaltiot ja asiaankuuluvat neuvoa-antavat toimikunnat suhtautuvat myönteisesti EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan meneillään olevaan tekniseen työhön, joka koskee teknisiä toimenpiteitä.

Jäsenvaltioiden yhteiset suositukset voivat perustua sekä YKP-asetuksen 11 artiklaan että teknisiä toimenpiteitä koskevaan asetukseen, joiden tavoitteena on edistää YKP:n tavoitteiden saavuttamista ja siten ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa ja esimerkiksi rajoittaa kalastuksen vaikutuksia herkkiin merellisiin luontotyyppeihin tai minimoida herkkien lajien sivusaaliit. Viimeksi mainitun osalta asetuksessa annetaan myös jäsenvaltioille mahdollisuus esittää yhteisiä suosituksia lieventämistoimenpiteiden toteuttamiseksi herkkien lajien suojelemiseksi, kuten on tehty Itämeren pyöriäisen suojelemiseksi.

Lisäksi asetuksessa säädetään joitakin liitteessä I lueteltuja kalalajeja koskevasta erityisestä suojasta kieltämällä niiden kalastaminen. Vaikka luetteloa voidaan muuttaa ja siihen voidaan lisätä uusia lajeja, näin ei ole tähän mennessä tapahtunut.

Vastauksena tätä kertomusta koskeviin kuulemisiin neuvoa-antavat toimikunnat antoivat yksityiskohtaisia tietoja tämän raportointikauden aikana tehdystä työstä osoittaakseen sitoutumisensa vapaaehtoisten toimenpiteiden hyväksymiseen ja alueellistamisprosessiin.

Jotkin sidosryhmät ilmoittivat, että alueellistaminen ei etene oikeaan tahtiin, kun taas toiset korostivat asetuksen monimutkaisuutta.

2.2.1. Itämeri

Valikoivuuden osalta valikoivia pyydyksiä koskeva alueellinen yhteistyö, jolla vähennetään merkittävästi Itämeren turskan sivusaaliita, sekä delegoidun säädöksen ja siihen liittyvän täytäntöönpanosäädöksen hyväksyminen toteutuvat pian jäsenvaltioiden ja neuvoa-antavan toimikunnan (BSAC) tiiviin yhteistyön ansiosta.

Herkkien lajien sivusaaliiden minimoinnin alalla jatkettiin työtä Itämeren pyöriäisen suojelun parantamiseksi (tätä varten annettiin kaksi yhteistä suositusta), mukaan lukien lisävalvontatoimenpiteet. Myös Itämeren itäosaa koskevia toimenpiteitä ja reaaliaikaisia pyyntikieltoja harkitaan. Lisäksi jotkin jäsenvaltiot valmistelevat toimenpiteitä, joilla pyritään minimoimaan hylkeiden aiheuttamat saalisvahingot ja edistämään hylkeiden rinnakkaiseloa kalastajien kanssa. Ne ovat myös toteuttaneet vapaaehtoisia toimenpiteitä rajoittaakseen kalastuksen vaikutusta herkkiin lajeihin. BSAC ilmoitti myös, että sen jäseniksi kuuluvia kalastajia osallistuu itsenäisesti tutkimushankkeisiin.

Mitä tulee **ympäristötavoitteiden ja merenpohjan luontotyyppien laajempaan edistämiseen**, Itämeren jäsenvaltiot panevat täytäntöön tiettyjä kansallisia rajoituksia, jotka koskevat pohjakalastusta ja seisovien verkkojen käyttöä Natura 2000 -alueilla. Lisäksi jotkin jäsenvaltiot ovat laatineet yhteisen suosituksen merenpohjan suojelemiseksi Itämeren Saksalle kuuluvassa osassa (valmisteilla oleva delegoitu säädös, joka perustuu yhteiseen suositukseen suojella kuutta merisuojelualuetta Saksan talousvyöhykkeellä Itämerellä).

Jäsenvaltiot laativat parhaillaan kahta yhteistä suositusta, joissa ehdotetaan säilyttämistoimenpiteitä noin 25:lle Natura 2000 -alueelle tai Pohjanmeren ja Itämeren meristrategiapuitedirektiivin mukaiselle alueelle (lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä).

2.2.2. Läntiset vesialueet

Valikoivuuden lisäämiseksi jäsenvaltiot ovat panneet täytäntöön toimenpiteitä, joilla minimoidaan turskan sivusaalis Kelttimerellä, ja Pohjanmeren vastaaviin tuloksiin liittyen parhaillaan keskustellaan kalmarikalastuksen silmäkoon kasvattamisesta (40 millimetristä 80 millimetriin tai 90 millimetriin kalastusalueesta riippuen). Delegoiduilla säädöksillä on pantu täytäntöön lisätoimenpiteitä pilkkupagellin suojelun lisäämiseksi Biskajanlahdella (säilyttämisen vähimmäisviitekokojen ja kalastuskieltojen lisääminen).

Mitä tulee tarpeeseen **minimoida herkkien lajien sivusaaliit Biskajanlahdella**, Ranska ja Espanja hyväksyivät vuonna 2021 kansallisia toimenpiteitä delfiinin suojelemiseksi ja käyttivät Biskajanlahdella akustisia karkotinlaitteita tietyissä troolareissa. Sen lisäksi, että Ranska käyttää akustisia karkotinlaitteita troolareissa, se käyttää yhä enemmän aluksiin asennettuja kameroita ja muita seurantatoimenpiteitä lisätäkseen tietämystä Biskajanlahden delfiinipopulaatiosta. Ranska työskentelee myös usean teknisiä toimenpiteitä koskevan hankkeen parissa, jotta voitaisiin välttää delfiinien joutuminen verkkoihin sivusaaliiksi. Portugali ja Espanja laativat verkkoja koskevia teknisiä lieventämistoimenpiteitä, kuten akustisia karkotinlaitteita, Cetambicion-hankkeen[11] puitteissa. Lisää edistystä kuitenkin tarvitaan, koska alueellisten toimenpiteiden hyväksyminen kaikilla alueilla edistäisi delfiinin suojelua.

Jäsenvaltiot myös järjestävät kalastusalalle kursseja ja koulutusta, joiden tarkoituksena on lisätä tietämystä tiettyihin kalastuksiin liittyvästä sivusaaliista ja sen tunnustamista.

Tulevissa hankkeissa herkkien lajien suojelemiseksi useat jäsenvaltiot osallistuvat Cibbrina-hankkeeseen[12] ja erilaisiin tutkimustoimiin, joilla pyritään suojelemaan herkkiä lajeja alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen, kuten Kansainvälisen Atlantin tonnikalojen suojelukomission,

[11] https://www.cetambicion-project.eu/

[12] Rahoitettu Life-ohjelmasta: https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/project/LIFE22-NAT-NL-LIFE-CIBBRiNA-101114301/coordinated-development-and%E2%80%AFimplementation-of%E2%80%AFbest-practice-in%E2%80%AFbycatch%E2%80%AFreduction%E2%80%AFin-the%E2%80%AFnorth-atlantic-baltic-and-mediterranean-regions

hallinnoimissa kalastuksissa. Jotkin jäsenvaltiot raportoivat myös hankkeesta, johon sisältyy deoksiribonukleiinihappoa (DNA) koskevia tutkimuksia ja passiivista akustista seurantaa.

Ympäristönsuojelun edistämisen alalla jäsenvaltiot ovat laajentaneet nykyisiä merisuojelualueita ja tekevät yhteistyötä ympäristöviranomaisten kanssa useiden Natura 2000 -verkostoon kuuluvien merisuojelualueiden hoitosuunnitelmien laatimiseksi.

2.2.3. Pohjanmeri

Pohjanmeren jäsenvaltiot ovat toteuttaneet useita **valikoivuustoimenpiteitä**, joilla täydennetään purkamisvelvoitteen poikkeuksia. Komissio hyväksyi hiljattain kalastuskieltoajan[13] ruijanpallaksen kutuhuipun aikana. Lisäksi jäsenvaltiot ovat panneet täytäntöön muita, laivastojaan koskevia toimenpiteitä, jotka ylittävät nykyiset pakolliset säännökset (esim. flaamilaisen paneelin käyttö katkarapuja kalastavissa puomitroolareissa ja lisänäytteenotto-ohjelma, jolla valvotaan kiintiöiden alaisten lajien pyyntiä katkaravunkalastuksessa).

Pohjanmeren jäsenvaltiot ilmoittivat useista kansallisista toimenpiteistä, joilla pyritään vähentämään **vaikutuksia herkkiin lajeihin**, kuten alueellisesti ja ajallisesti rajatuista toimenpiteistä merisuojelualueilla tai tiettyjen pyydysten rajoittamisesta. On myös raportoitu tarkkailijakattavuuden kasvusta vankkojen ja luotettavien tietojen saamiseksi.

Pohjanmeren jäsenvaltiot osallistuvat Cibbrina-hankkeeseen (johon osallistuvat myös Puola, Portugali ja Espanja), jonka päätavoitteena on vähentää herkkien lajien sivusaaliiden aiheuttamaa kuolleisuutta. Hanke käynnistyi joulukuussa 2023 ja jatkuu vuoteen 2029.

Ympäristönsuojelun edistämiseksi annettiin kaksi delegoitua säädöstä, jotka perustuivat viiteen yhteiseen suositukseen, joissa ehdotettiin suojelutoimenpiteitä 18:lle Natura 2000 -alueelle tai meristrategiadirektiivin mukaiselle Pohjanmeren alueelle: delegoitu asetus (EU) 2022/952 ja delegoitu asetus (EU) 2023/340.

Jäsenvaltioiden tämänhetkisissä keskusteluissa keskitytään neljään yhteiseen suositukseen. Saksa ja Alankomaat ovat toimittaneet yhden Doggermatalikkoa koskevan suosituksen (jota STECF arvioi äskettäin kevään täysistunnossa PLEN 24-01[14]). Alankomaat valmistelee yhtä suositusta kuudesta merisuojelualueesta Pohjanmeren Alankomaille kuuluvassa osassa (Cleaver Bank, Southern Dogger Bank, Central Oyster Grounds, Frisian Front MSFD, Brown Ridge ja Borkum Reef Grounds). Belgia valmistelee yhtä suositusta kolmesta Belgialle kuuluvan Pohjanmeren osan hoitoalueesta, ja Tanska valmistelee yhtä suositusta viidestä Natura 2000 -alueesta Pohjanmerellä ja Skagerrakissa.

2.2.4. Välimeri ja Mustameri

Valikoivuuden alalla jäsenvaltiot, joilla on kalastusetuja Mustallamerellä, panevat täytäntöön Välimeren yleisen kalastuskomission (GFCM) tasolla hyväksytyt toimenpiteet GFCM:n suosituksilla, mukaan lukien troolauskiellot nuorten kalojen suojelemiseksi ja monofiiliverkkojen käyttö.

Välimeren alueella jäsenvaltiot ovat toteuttaneet monenlaisia kansallisia teknisiä kaupallisten lajien suojelutoimenpiteitä, kuten alueellisesti ja ajallisesti rajattuja keskeisten lajien (kummelituskan, keisarihummerin) kutualueiden suojelutoimenpiteitä, pohjatroolauksen rajoituksia GFCM:n suositusten

[13] Delegoitu asetus (EU) 2024/1060 ruijanpallasta koskevista teknisistä toimenpiteistä.

[14] STECF:n täysistunto 24-01.

tai WestMed-strategian monivuotisen hoitosuunnitelman[15] mukaisesti sekä pyydysvaatimuksia koskevia tiukempia sääntöjä (joissakin jäsenvaltioissa sovelletaan suurempia silmäkokoja pienten pelagisten lajien pyytämiseksi), joilla kielletään perän vahvikeköydet ja nostoköydet ja troolin perän kolmen metrin vähimmäispituus.

Vuosina 2022–2024 jäsenvaltiot aloittivat kokeilut valikoivampien ja tehokkaampien pyydysten kehittämiseksi. Nämä kokeilut tuottavat tuloksia seuraavalla raportointikaudella. Näihin tutkimuksiin kuuluu erilaisten silmäkokojen testaaminen pohjapyydyksissä ja seisovissa verkoissa tai jopa täysin uusien innovatiivisten pyydysten testaaminen. On suunniteltu myös tarkkailijajärjestelmän kattavuuden korottamista ja REM/CCTV-kameroiden tarjoamien tietojen käyttöä.

Herkkien lajien osalta GFCM on hyväksynyt useita suosituksia, jotka koskevat valaita, leveäsuisia rustokaloja, merilintuja ja kilpikonnia, pilottihankkeita, lieventämistoimenpiteiden hyväksymistä ja alueellisen toimintasuunnitelman hyväksymistä Välimeren ja Mustanmeren kalastuksen ja herkkien lajien välisen vuorovaikutuksen seuraamiseksi ja lieventämiseksi[16]. Tällä suunnitelmalla pyritään kehittämään asianmukaisia seurantajärjestelmiä ja testaamaan toimenpiteitä, joilla vähennetään haavoittuvien lajien tahattomia saaliita ja suurten merieläinten aiheuttamia saalisvahinkoja.

Lisäksi Mustanmeren jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön useita kansallisia toimenpiteitä, joilla ne pyrkivät minimoimaan kalastuksen vaikutuksia pyöriäisiin. Esimerkkinä voidaan mainita monofiiliverkkojen käyttö piikkikampelan kalastuksessa, minkä tavoitteena on vähentää valaista muodostuvia sivusaaliita. Kyseisen toimenpiteen asteittainen täytäntöönpano on vienyt kaksi vuotta ja siihen liittyy Mustanmeren pyöriäisten suojelua koskevia tiedotuskampanjoita. Kansallisilla vesillä myös toteutetaan useita merisuojelualueita, joilla verkkojen käyttö piikkikampelan kalastukseen sallitaan vain, jos kyseiset verkot on varustettu akustisilla karkotinlaitteilla. On kuitenkin huomattava, että kaikki tähän tavoitteeseen tähtäävät toimenpiteet olisi sovitettava alueelliseen kontekstiin, erityisesti käynnissä olevaan GFCM:n työhön, jotta varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset muiden rantavaltioiden kanssa.

Jäsenvaltiot suojelevat Välimeren herkkiä lajeja edistämällä kansallista lainsäädäntöä, jolla suojellaan uhanalaisia lajeja (kuten baleaarienliitäjää, mukaan lukien kalastuksenhoitotoimenpiteet ja Natura 2000 -alueiden sekä ZEPAS-alueiden (lintujen erityissuojelualueet) yksilöiminen), ja nyt ne ovat ottamassa käyttöön näitä alueita koskevia hoitotoimenpiteitä.

Sidosryhmät ja jäsenvaltiot täydentävät GFCM:n ja jäsenvaltioiden hyväksymiä toimenpiteitä osallistumalla sivusaaliita koskeviin tiedotushankkeisiin, hyvien käytäntöjen levittämiseen kalastajien keskuudessa, sivusaaliiden vähentämistä koskevien hyvien käytäntöjen oppaiden laatimiseen ja kääntämiseen, lintujen karkotusvälineiden (leijojen ja poijujen) testaamiseen sekä tutkimukseen, joka koskee lintujenkarkotussiimoja, joita käytetään Yhdistyneen kuningaskunnan aluksissa, jotka kalastavat kummelituskaa Gran Solissa[17].

Mitä tulee Välimeren ja Mustanmeren **ympäristönsuojelun** edistämiseen, useat jäsenvaltiot panevat täytäntöön pohjatroolauksen ja ruoppauksen kieltämisen merisuojelualueilla ja GFCM:n kymmenellä kalastusrajoitusalueella. Välimerellä ja Mustallamerellä suojellaan yli 1,75 miljoonan neliökilometrin suuruista meren elinympäristöä. Välimerellä suojellaan merenpohjan luontotyyppejä noin 31 000 neliökilometrin alueella, mitä täydentää yksi suuri syvänmeren kalastusrajoitusalue, jonka osuus on noin

[15] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1022, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, läntisen Välimeren pohjakalakantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta ja asetuksen (EU) N:o 508/2014 muuttamisesta.

[16] Päätöslauselma GFCM/46/2023/4.

[17] MedBycatch-hanke.

60 prosenttia Välimeren koko merenpohjasta. Siellä pohjaharojen ja trooliverkkojen käyttö on kielletty kaikilla yli tuhannen metrin syvyisillä vesillä syvän merenpohjan luontotyyppien suojelemiseksi. Kaikilla yli tuhannen metrin syvyisillä vesillä trooliverkot on kielletty syvänmeren luontotyyppien suojelemiseksi.

Käynnissä on työ uusien kalastusrajoitusalueiden perustamiseksi sekä syvänmeren kalastusrajoitusalueiden syvyysrajan tarkistamiseksi 800 metriin tulevaisuudessa GFCM:n pilottihankkeen tulosten perusteella. Samaan aikaan pyritään rakentamaan johdonmukaisia ja tehokkaita merisuojelualueiden verkostoja, ja GFCM on käynnistänyt sisäisen arvioinnin kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisten merialueiden biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestävää käyttöä koskevan YK:n yleissopimuksen (BBNJ) täytäntöön panemiseksi.

2.3. Muut täytäntöönpanoasiat

2.3.1. Täytäntöönpanosäännöt

Alueellistetun täytäntöönpanon lisäksi asetuksessa annetaan komissiolle myös joitakin täytäntöönpanovaltuuksia määrittää valikoivuusvaatimusten säilyttämisen kannalta merkityksellisten tai välttämättömien osatekijöiden erityispiirteet[18].

Tällaisia yksityiskohtaisia sääntöjä valmistellaan, ja ne ovat tärkeitä, jotta voidaan varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset asetuksen täytäntöönpanossa jäsenvaltioiden välillä sekä johdonmukainen ja tehokas valvonta. Nämä koskevat sellaisten laitteiden eritelmiä, joita käytetään nuorten kalojen välttämiseen saaliissa, ja joidenkin vedettävien pyydysten kulumisen estämiseen käytettävien laitteiden eritelmiä.

Niillä pyritään palauttamaan joitakin aiemmin sovellettuja edellytyksiä, jotka ovat olennaisia asetuksen tehokkaan täytäntöönpanon kannalta. Uusimpien tieteellisten lausuntojen pohjalta ja jäsenvaltioiden kanssa käytyjen teknisten keskustelujen jälkeen STECF:ää on kuultu joistakin näistä osatekijöistä, ja se antoi lausuntonsa maaliskuussa 2024[19].

Jäsenvaltioita kuullaan parhaillaan, jotta täytäntöönpanoasetusluonnos voidaan viipymättä esittää kalastus- ja vesiviljelyalan komitealle.

2.3.2. Kohdennettu kalastus

Asetuksen täytäntöönpanon kannalta tärkeää on lisäksi määritellä tarkemmin asetuksen 6 artiklan 3 kohdassa ja 27 artiklan 7 kohdassa oleva tiettyjen lajien kohdennettujen kalastusten käsite: *”pyyntiponnistusta, joka kohdennetaan tiettyyn lajiin tai lajien ryhmään ja joka voidaan määrittää tarkemmin alueellisella tasolla [...] delegoiduissa säädöksissä”*.

Tämä koskee monia kalastuksia, mutta ei kaikkia. Joidenkin kalastusten osalta vaatimukset ovat selvät, eikä ole olemassa riskiä, että täytäntöönpanokäytännöt alentaisivat valikoivuusvaatimuksia esimerkiksi niin, että niissä käytetään lajitteluristikkoa tai muuta valikoivaa laitetta. Kalastuksissa, joissa ei ole vaatimuksia tai lisämääräyksiä pienimpien silmäkokojen käytöstä, asetuksen 27 artiklan 7 kohdassa

[18] Asetuksen 8 artiklan 5 kohta ja 24 artiklan 1 kohta.

[19] Tieteellis-teknis-taloudellinen kalastuskomitea (STECF) – 75. täysistunnon raportti (STECF-PLEN-24-01).

pyydetään jäsenvaltioita, joilla on välitön kalastuksenhoitoetu kyseisissä kalastuksissa, antamaan yhteisiä suosituksia ensimmäisen kerran viimeistään 15. elokuuta 2020[20].

Asetuksessa vahvistetaan perussilmäkoko, jota pidetään sopivimpana parhaiden valikoivuusvaatimusten kannalta, ja säädetään kahdesta vaihtoehdosta, joilla voidaan poiketa kyseisestä perussilmäkoosta: jäsenvaltiot voivat joko määritellä valikoivuutta koskevat muutokset samoilla (vähimmäis-) valikoivuusvaatimuksilla kuin ne, joista säädetään nykyisessä lainsäädännössä ja jotka STECF arvioi, tai määritellä silmäkoot (yleensä valikoivuuslaitteet) tiettyjen kalastusten osalta ja siltä osin kuin asetuksen edellytykset ja saaliskoostumukset täyttyvät.

Jäsenvaltioiden alueelliset ryhmät ovat työskennelleet tämän aiheen parissa, ja komissio on kuullut STECF:ää useita kertoja auttaakseen kansallisia viranomaisia etenemään, ja neljä jäsenvaltioiden alueellista ryhmää on toimittanut yhteiset suositukset. Tähän mennessä tieteen vahvistamia ja lainsäädännöksi hyväksyttyjä toimenpiteitä ei kuitenkaan ole.

Toinen näkökohta, joka voi vaikuttaa yleiseen tavoitteiden saavuttamiseen, on se, että alueilla ei ole juuri lainkaan käytössä silmäkokoja sääntteleviä lupajärjestelmiä. Koska silmäkokojen käyttöä sääntteleviä lupajärjestelmiä ei ole, kaikilla kalastusaluksilla on oletusarvoisesti lupa käyttää mitä tahansa silmäkokoa milloin tahansa.

Näillä seikoilla voi olla merkittäviä säilyttämiseen liittyviä vaikutuksia, ja siksi komissio kannustaa jäsenvaltioita viemään näitä kysymyksiä eteenpäin alueellisissa ryhmissä ja lupa-asioiden osalta kansallisella tasolla.

3. INNOVOINTI JA TIETEELLINEN TUTKIMUS

Nykyisiä meriekosysteemeihin vaikuttavia haasteita ei voida ratkaista pelkästään perinteisillä pyydyksillä. Innovointi on tässä avainasemassa, ja asetus tarjoaa vankan perustan tämän muutoksen edistämiseen, koska sen avulla jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön poikkeuksia uuden teknologian testaamiseksi ja kehittää sitten sovellettavia toimenpiteitä alueellistamisen puitteissa.

Kaikkien niiden toimijoiden sitoutuminen ja osallistuminen, jotka kehittävät toimintaansa meriympäristössä, on ratkaisevan tärkeää ja olennaista tulosten saavuttamiseksi. Kuulemiseen osallistuneet sidosryhmät (jäsenvaltioista neuvoa-antaviin toimikuntiin, kansalaisjärjestöihin ja muihin järjestöihin) ovat korostaneet sitoutumistaan tutkimukseen ja innovointiin.

Sellaiset hankkeet kuin Cibbrina (jonka tavoitteena on minimoida vaikutukset herkkiin lajeihin), Marine Beacon[21] (jonka tavoitteena on kehittää ja testata innovatiivisia välineitä ja tekniikoita tärkeiden lajien seurannan parantamiseksi ja sivusaaliiden riskin vähentämiseksi) ja DecarbonyT[22] (jossa arvioidaan optimoitujen troolien käyttöä Välimerellä ja Mustallamerellä polttoaineenkulutuksen vähentämiseksi) ovat hyviä esimerkkejä yleiseurooppalaisista hankkeista, jotka kokoavat yhteen tieteellisiä laitoksia, kalastusjärjestöjä ja sidosryhmiä.

Näillä hankkeilla osoitetaan, miten nykyisiä kalastustekniikoita voidaan parantaa (pyydysten muutoksista alueellisesti ja ajallisesti rajattuihin toimenpiteisiin) kalastustoiminnan ympäristövaikutusten minimoimiseksi. Hankkeiden tuloksia tarkastellaan seuraavalla raportointikaudella.

[20] Asetuksen 27 artikla.

[21] https://marinebeacon.eu/

[22] https://decarbonyt.eu/

3.1. STECF:n työ

Asetuksen hyväksymisen jälkeen STECF kokoontuu vuosittain asiaa käsittelevän asiantuntijatyöryhmän välityksellä keskustelemaan, arvioimaan ja antamaan neuvoja teknisten toimenpiteiden täytäntöönpanosta keinona rakentaa tieteellistä perustaa täytäntöönpanon tehostamiseksi.

Osana STECF:n suosituksia tämän alan työ edistyi edelleen valikoivuusindikaattoreiden parissa (ks. luku 2.1). Samalla tutkittiin nykyisen ja sellaisen optimaalisen valikoivuuden välistä eroa, joka mahdollistaa suurimman mahdollisen kestävän tuoton. Vuonna 2021[23] STECF arvioi merkityksellisten lajien[24] populaation valikoivuutta iän mukaan ja vertasi sitä optimaaliseen valikoivuuteen (eli sellaiseen, joka tuottaa suurimmat pitkän aikavälin tuotot). Vuonna 2022[25] STECF keskittyi arvioimaan näiden lajien kannan valikoivuutta pituuden mukaan, jotta se voidaan yhdistää todellisten kokoon perustuvien pyydysten valikoivuuteen ja tarjota optimointiratkaisuja.

STECF työskentelee parhaillaan näiden optimointiratkaisujen parissa, koska on välttämätöntä hahmotella, mitkä muutokset olisivat välttämättömiä (ja toteuttamiskelpoisia) suurimpien tuottojen saavuttamiseksi. Tulevina vuosina noudatettavassa lähestymistavassa olisi yksilöitävä vaiheet, joita tarvitaan sellaisten biotaloudellisten arviointien toteuttamiseksi, jotka koskevat mahdollisia kalastustekniikoiden/-tapojen muutoksia ja mahdollisia seurauksia (sosioekonomiset muutokset saaliissa, saaliiden arvo ja ympäristö).

3.2. ICES:n lausunto innovatiivisista pyydyksistä

ICES päivitti komission pyynnöstä vuonna 2023 vuoden 2020 innovatiivisten pyydysten luetteloa[26] ja toimitti arvion innovatiivisten pyydysten käyttöasteesta EU:n kalastusalalla (merialueittain ja kalastuksittain). Niiden innovaatioiden osalta, joita ei ole toteutettu, se yksilöi tärkeimmät tekijät, jotka estivät niiden käytön, mukaan lukien sosioekonomisten kompromissien analysointi, ja ehdotti tapoja helpottaa niiden toteutusta. Tässä lausunnossa[27] annetaan erittäin merkityksellisiä päätelmiä erityisesti käyttöönotosta alalla. Esimerkiksi kolmanneksessa esitetyistä innovatiivisista teknologioista pyydys edellyttää vähäisiä investointeja ja johtaa positiiviseen investoinnin tuottoon, mikä tarkoittaa, että se on taloudellisesti kannattava.

Arvioidessaan järjestelmällisesti käytettävien innovatiivisten pyydysten esteitä ja mahdollisuuksia ICES käytti PESTEL-kehystä (Political, Economic, Social, Technological, Environmental and Legal)[28], jossa tarkasteltiin seuraavia seikkoja:

- Poliittiset tekijät: kalastajien tuki ja käsitys politiikan oikeutuksesta, ylhäältä alaspäin suuntautuvat säännökset, tasapuolisten toimintaedellytysten puuttuminen, kun pyydyksiä käytetään vapaaehtoisesti.
- Taloudelliset tekijät: pyydysten hankintakustannukset, investointeihin käytettävän pääoman saatavuus, juoksevien kustannusten ja tulojen muutokset, lyhytaikaisten hyötyjen ensisijaisuus uuden pyydyksen käytön pitkän aikavälin hyötyihin nähden, avustusten tai tukien olemassaolo, taloudellinen häiriönsietokyky.

[23] STECF-21-07.

[24] Asetuksen liitteessä XIV luetellut lajit.

[25] STECF 22-19.

[26] https://www.ices.dk/news-and-events/news-archive/news/Pages/InnovativeFishingGear.aspx

[27] https://www.ices.dk/news-and-events/news-archive/news/Pages/InnovativeGear.aspx

[28] Poliittiset, taloudelliset, sosiaaliset, teknologiset, ympäristöä koskevat ja oikeudelliset tekijät.

- Sosiaaliset tekijät: muutoshaluttomuus, muiden toteuttama pyydysten käyttöönotto, uusista pyydyksistä tiedottamisen tehokkuus, poliittisesta kehityksestä johtuva motivaatio, erilainen käsitys ongelmasta kalastajien ja muiden sidosryhmien välillä (esim. poisheittäminen, pohjatroolien vaikutukset), osallistuminen päätöksentekoon, kalastajien ja muiden sidosryhmien (esim. poliittisten päättäjien tai tutkijoiden) välinen luottamus.
- Teknologiset tekijät: tekninen osaaminen; pyydyksiä on vaikea ottaa käyttöön tai ne edellyttävät erityisosaamista tai -koulutusta; pyydysten käyttöönotto ja säätäminen vie aikaa, joten ne toimivat tehokkaasti; pyydyksen mukautumiskyvyn laajuus eri alustyypeissä.
- Ympäristötekijät: polttoaineen vähentäminen, ei-toivottujen sivusaaliiden vähentäminen, muiden merilajien (pohjaeliöt, merinisäkkäät, merilinnut) tahattomien saaliiden vähentäminen ja merenpohjaan kohdistuvien vaikutusten vähentäminen.
- Oikeudelliset tekijät: pyydyksiä ei tällä hetkellä sallita (esim. poikkeuksen nojalla testatut, alueelliset rajoitukset), oikeudellisten vähimmäisvaatimusten täyttäminen ja asianmukainen täytäntöönpano.

Vaikka ICES:n lausunnot antavatkin tärkeitä viitteitä, on selvää, että alan todellinen käyttöaste on edelleen määrittämättä. Kuulemiseen annetuissa vastauksissa **jäsenvaltiot ja sidosryhmät ilmoittivat innovatiivisten teknologioiden käyttöönoton vaikeudesta**. Vaikka ne ovat yhtä mieltä siitä, että alueellistaminen on ratkaisevan tärkeää ja suositeltavaa vapaaehtoisiin lähestymistapoihin nähden, ne katsovat, että siirtyminen uusien pyydysten käyttöön on edelleen liian pitkällistä ja monimutkaista. Alueellistamisen käyttö tarkoittaa keskimäärin kahta vuotta pyydyksen hyväksymiseen, mukaan lukien neuvotteluprosessi alueellisissa ryhmissä sekä STECF:n kuulemis- ja hyväksymisprosessi.

3.3. Kalastaminen tieteellisiin tarkoituksiin

Asetuksen 25 artiklassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat sallia poikkeuksia säännöistä tieteellistä kalastusta varten. Artiklan tavoitteena on kannustaa toimijoita osallistumaan tieteelliseen tutkimukseen. Vaikka asetuksessa on muitakin artikloja[29], joita voidaan käyttää innovatiivisten ratkaisujen käyttöönottoon, 25 artiklaa käytetään eniten.

Tutkimuksen järjestää, toteuttaa ja päättää jokin jäsenvaltion tieteellinen laitos. Kolmen viime vuoden aikana jäsenvaltioiden kaupallisten alusten osallistuminen tieteelliseen tutkimukseen on lisääntynyt, ja komissio järjesti 6. heinäkuuta 2023 teknisen kokouksen jäsenvaltioiden kanssa lisätäkseen avoimuutta jäsenvaltioiden välillä ja muistuttaakseen niitä niiden velvollisuudesta raportoida tutkimuksista komissiolle.

Suurimmassa osassa ilmoitetuista hankkeista tutkitaan vaihtoehtoisia menetelmiä nuorten kalojen saaliiden minimoimiseksi ja pyritään löytämään ratkaisuja herkkiin lajeihin kohdistuvien vaikutusten lieventämiseksi tai ympäristöön kohdistuvien kielteisten vaikutusten vähentämiseksi.

Asetuksen 25 artiklalla kannustetaan asetuksen teknisistä vaatimuksista poikkeavaan tutkimukseen ja poikkeavan innovatiivisen teknologian testaamiseen. Jäsenvaltiot ja sidosryhmät kuitenkin huomauttivat, että tällaiset mahdollisuudet puuttuvat muista YKP-asetuksista, mikä voi joissakin tapauksissa haitata mahdollisuuksia ja viivästyttää muutosten tekemistä. Ne toteavat esimerkiksi, ettei ole mahdollista myöntää tutkimustarkoituksissa poikkeuksellisesti lupia pyytää, pitää aluksella tai purkaa säilyttämisen vähimmäisviitekokoa pienempää meribassia, vaikka tällaisia lupia haluttaisiin saada seurantaohjelmille.

[29] 20 artikla, innovatiiviset pyydykset, 23 artikla, saaliiden ja poisheitettyjen saaliiden täydellistä dokumentointia koskevat pilottihankkeet.

Lisäksi jäsenvaltiot, neuvoa-antavat toimikunnat ja sidosryhmät toteavat, että koko prosessi uuden pyydystekniikan tai -teknologian kehittämisen aloittamisesta sen lopulliseen hyväksymiseen lainsäädännön avulla on työläs.

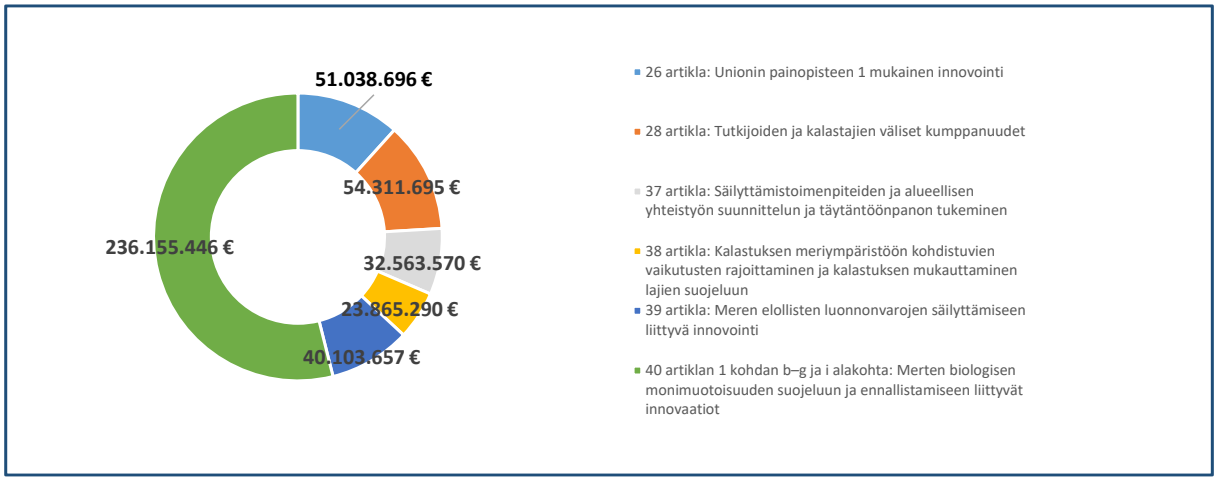
3.4. Innovaatiomenot

Vaikka asetuksen 25 artiklassa esitetään, miten asetuksella voidaan kannustaa osallistumaan tieteelliseen tutkimukseen, EU:n varojen käyttö tarjoaa laajemman näkökulman hankkeisiin, joihin kaupalliset alukset osallistuvat, ja menee teknisiä toimenpiteitä koskevaa poikkeusta pidemmälle. Se liittyy pikemminkin jäsenvaltioiden toteuttamien toimenpiteiden moninaisuuteen keinona edistää YKP:n tavoitteita ja sen rooliin ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon tukemisessa.

Asetuksen mukaista tutkimusta ja innovointia tuetaan tällä hetkellä taloudellisesti Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta (EMKVR), ja aiemmin sitä tuettiin Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta (EMKR). Näihin rahastoihin sisältyy erilaisia mahdollisuuksia tarjota taloudellista tukea, jolla kannustetaan innovointiin kalatalousalalla, innovaatiohankkeiden avulla, tukemalla tutkijoiden ja kalastajien välisiä kumppanuuksia, tukemalla säilyttämistoimenpiteiden suunnittelua ja täytäntöönpanoa ja alueellista yhteistyötä, rajoittamalla kalastuksen vaikutuksia meriympäristöön sekä edistämällä ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa (mukaan lukien Natura 2000 -alueet).

Näiden hankkeiden tuloksilla pyritään tarjoamaan uusia ja innovatiivisia ratkaisuja siihen, miten kalastustoiminnalla voidaan minimoida ympäristövaikutukset.

EMKR:n ohjelmakautta (2014–2020) tarkasteltaessa kalastukseen liittyviin innovointitoimenpiteisiin sidottiin yhteensä 438 038 353 euroa, mikä on 7,87 prosenttia kaikista EMKR:n sitoumuksista, ja se jaettiin seuraavasti:

Kaiken kaikkiaan EMKR:stä tuettiin 5 592 hanketta, joihin osallistui lähes 2 000 alusta.

Toimenpide (artikla)	**Toimien määrä**	**Artiklan nojalla rahoitettujen alusten määrä**	**EMKR:stä sidottu (euroa)**
26 artikla: Innovointi	336	130	51 038 696
28 artikla: Kumppanuudet	200	128	54 311 695
37 artikla: Säilyttämistoimenpiteet ja alueellinen yhteistyö	373	1	32 563 570

38 artikla: Meriympäristö, lajien suojelu	1 774	1 545	23 865 290
39 artikla: Säilyttämiseen liittyvä innovointi	195	66	40 103 657
40 artiklan 1 kohdan b–g ja i alakohta: Merten biologisen monimuotoisuuden suojelu ja ennallistaminen	2 714	38	236 155 446
Yhteensä:	**5 592**	–	**438 038 353**

Tämän kertomuksen valmistelun tueksi FAMENET tuotti myös tietosivuja, joissa esitettiin joitakin esimerkkejä kehitteillä olevista innovaatioista, jotka liittyvät suoraan asetuksen tavoitteisiin[30].

Kaudelle 2021–2027 hyväksytyt uudet jäsenvaltioiden EMKVR:n ohjelmat[31] tarjoavat runsaasti mahdollisuuksia tukea erityyppisiä toimia, joilla pyritään tutkimukseen ja innovointiin, ja niillä voitaisiin tukea tämän asetuksen täytäntöönpanoa. Komissio kannustaa siksi jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan tässä asiassa.

Kalastusalan toimenpiteiden täydentämiseksi jäsenvaltiot ovat tarkastelleet myös muita rahoitusmahdollisuuksia. **Horisontti Eurooppa** -puiteohjelmasta (2021–2027) tuetaan kestävää kalastusta ja vesiviljelyä koskevia tutkimus- ja innovointitoimia. Tähän sisältyy esimerkiksi kalastuksen tarkastuksia ja valvontaa tukeva digitaalinen siirtymä, jolla pyritään vähentämään pyydysten ympäristövaikutuksia, minimoimaan kalastukseen kohdistuvat ilmastovaikutukset ja ymmärtämään suojeltujen lajien sivusaaliita ja vähentämään niitä.

Edellisellä Horisontti 2020 -puiteohjelmalla, EU:n tutkimuksen ja innovoinnin rahoitusohjelmalla vuosiksi 2014–2020, edistettiin kestävää kalastusta. Horisontti 2020 -puiteohjelman loppuarvioinnissa, joka hyväksyttiin 29. tammikuuta 2024, mainitaan, että rahasto on edistänyt merkittävästi yhteiskunnallisia vaikutuksia useilla aloilla ja osoittanut laaja-alaisen vaikutuksensa ja tehokkuutensa muun muassa kestävässä kalastuksessa parantamalla kalastusmenetelmiä ja vähentämällä poisheitettyjä saaliita, mikä on edistänyt kestävämpiä kalastuskäytäntöjä ja tasapainottanut taloudellisia etuja ympäristönsuojelun kanssa.

EU:n missiolla ”Ennallistetaan valtameriä ja vesistöjä vuoteen 2030 mennessä”[32] tuetaan tutkimus- ja innovointitoimia, jotka liittyvät esimerkiksi älykkäisiin ja ympäristövaikutuksiltaan pieniin pyydyksiin ja energiatehokkaisiin, pienimuotoisiin kalastuslaivastoihin. Pian hyväksyttävässä mission työohjelmassa 2024 jatketaan in situ -havainnollistamistoimien tukemista kalastuksen ja meriensuojelun yhteensovittamiseksi.

4. PÄÄTELMÄT

Pyrkiessään saavuttamaan asetuksen tavoitteet jäsenvaltiot ovat korostaneet, että ne hyväksyvät kansallisia toimenpiteitä, ja ala on ilmoittanut, että vapaaehtoisia toimenpiteitä hyödynnetään yhä enemmän, ja jotkin sidosryhmät ovat korostaneet, että kunnianhimosta on pidettävä kiinni.

[30] Fisheries innovations under the European Maritime and Fisheries Fund 2014-2020 – European Commission (europa.eu)

[31] EMKVR:n ohjelmat 2021–2027 – Euroopan komissio (europa.eu)

[32] Valtameriä ja vesistöjä koskevan mission palveluportaali | Tutkimus ja innovointi (europa.eu)

Edistyminen asetuksen tavoitteiden saavuttamisessa ei perustu (eikä sen pidä perustua) pelkästään johdetun oikeuden hyväksymiseen. Sidosryhmien lisääntynyt ja jaettu tietämys, sitoutuminen ja osallistuminen sekä vapaaehtoiset aloitteet ovat edelleen olennaisia, ja ne täydentävät yhteisten sääntöjen hyväksymistä alueellistamisen avulla. Lisäksi muuttuvaan ja haastavaan kalastustoimintaan on puututtava dynaamisesti, joten jatkuvat keskustelut ja sopivimpien toimenpiteiden pohdinta ovat välttämättömiä.

Innovointi on keskeistä paitsi asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi myös ajatellen EU:n kestävää ja kilpailukykyistä kalastusalaa, joka tarjoaa eurooppalaisille kuluttajille mahdollisimman laadukkaita kala- ja äyriäistuotteita.

Jäsenvaltiot ja sidosryhmät **investoivat uusien teknologioiden kehittämiseen** asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Merkittävämmät tulokset jäävät nähtäväksi seuraavalla kaudella, mutta komission, jäsenvaltioiden ja sidosryhmien olisi jatkettava yhteistyötä löytääkseen tehokkaimmat tavat toteuttaa ja tukea pyydyksiä ja innovointia koskevaa tutkimusta sekä niiden käyttöönottoa ja tosiasiallista käyttöä itse paikalla.

LISÄYS I: KUULEMISEN TIIVISTELMÄ

1. Kuulemisstrategia

Kuulemisen tavoitteena oli koota asetuksen (EU) 2019/1241 täytäntöönpanoon liittyvien sidosryhmien mielipiteitä 31 artiklan 1 kohdan vaatimusten mukaisesti. Täydellisen palautteen varmistamiseksi jäsenvaltioiden ja neuvoa-antavien toimikuntien kuulemista täydennettiin kohdennetulla verkkokuulemisella.

2. Menetelmät ja työkalut tietojen käsittelyssä

Käytetty menetelmä oli erilainen riippuen kuullun sidosryhmän tyypistä.
Jäsenvaltiot ovat asetuksen täytäntöönpanosta ja sen valvonnasta vastaavia viranomaisia. Näin ollen niille lähetettiin erityinen kyselylomake[33].
Myös neuvoa-antavien toimikuntien erityinen rooli alueellistamisprosessissa ja YKP:n tärkeimpinä edustajina huomioon ottaen niille lähetettiin erityinen kyselylomake[34].
Verkkokuuleminen toteutettiin EUSurvey-verkkoalustalla[35]. Tässä tapauksessa tiedotus toteutettiin MARE-pääosaston verkkosivuston, uutiskirjeen ja MARE-pääosaston sosiaalisten verkostojen, kuten Twitterin, kautta.
Kaikissa kolmessa tapauksessa kuuleminen käynnistettiin 2. lokakuuta 2023 ja se jatkui 24. marraskuuta 2023 asti.
Kaikissa kolmessa tapauksessa annettiin mahdollisuus liittää mukaan asiakirjoja.

3. Tulokset

Vastauksia saatiin 18 jäsenvaltiolta, viideltä neuvoa-antavalta toimikunnalta ja kymmeneltä muulta organisaatiolta (verkkokuulemisen kautta).
Kertomuksen tarkoitus huomioon ottaen saadut vastaukset on tiivistetty ja mahdollisuuksien mukaan niiden sisältö on sisällytetty itse kertomukseen. Koska asiaa ei erikseen mainittu jäsenvaltioille ja neuvoa-antaville toimikunnille lähetetyissä kirjeissä, yksittäisiä vastauksia ei näytetä.
Jäsenvaltioiden ja neuvoa-antavien toimikuntien vastauksissa on erityinen maininta ”JV” / ”NT”. Kun kommentit tulevat kohdennetusta verkkokuulemisesta, niiden kohdalla mainitaan ”sidosryhmät”.

[33] Jäsenvaltioille 2. lokakuuta 2023 lähetetty kirje (ARES (2023)6664125).

[34] Neuvoa-antaville toimikunnille 2. lokakuuta 2023 lähetetty kirje (ARES (2023)6664226).

[35] https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/consultations/targeted-stakeholder-consultation-technical-measures-regulation-fisheries-2023_en